

Uz vietējiem resursiem balstīta attīstība

2017/06/13

.

Āris Ādlers, LLF padomes loceklis

Ko mēs darām, kad sākam plānot attīstību (1) ?

- SVID?
- Sarakstam kaut ko SVIDā! Paši vai kādā fokusa grupā?
- Teorija saka, ka jāizmanto stiprās puses, jālikvidē vājās, jāmazina draudi un jāizmanto iespējas?
- Paskatāmies, ka SVID ir pārāk vispārīgs, iespējams, paviršs?
- Paņemam budžetu uz saliekam rīcības ciparus?

Ko mēs darām, kad sākam plānot attīstību (2) ?

- Sasaucam iedzīvotājus/iesaistītās puses?
- Sadalām attīstības plānu pa jomām un pajautājam ko iedzīvotājiem/iesaistītajām pusēm vajag?
- Iegūstam vēlmju sarakstu atkarībā no aptaujājamo atsaucības, zināšanām, ambīcijām, slinkuma?
- Paņemam budžetu uz saliekam rīcības ciparus?

Ko mēs darām, kad sākam plānot attīstību (3) ?

- Pasaucam ekspertu?
 - Eksperts pasaka, ka vajag attīstīt tūrismu/mājražošanu/Bioekonomiku/Attālināto darbu/Būvēt daudzīvokļu mājas/Radīt produktiem pievienoto vērtību/
- Gaidam īstos cilvēkus, kas to visu īstenos tai skaitā investorus?
- Paņemam budžetu uz saliekam rīcības ciparus?

Sociāla zinātne, kas pēta kā
vietējā sabiedrība izmanto **savus
resursus** savu vajadzību
apmierināšanai

... kā politika izveidojās septiņdesmitajos gados, kad vietējās pašvaldības atklāja, ka
uzņēmumi un kapitāls pārvietojas starp reģioniem konkurētspējīgu priekšrocību ietekmē

Vietējā ekonomika vs Uzņēmējdarbība teritorijā

- Loģiskā atbilde ir radīt uzņēmumus!
- Bet... 1) Vai uzņēmums ienesīs tik daudz, lai pietiktu visam? 2) Vai uzņēmums vairāk ienesīs nekā patērēs?

Kā tiek veidota spēcīga vietējā ekonomika?

- Vietējo apstākļu unikalitāte = reģiona relatīvās priekšrocības
- Vietējās ekonomikas plānošana pēc būtības ir sadarbība starp privāto sektoru, sabiedrības interesēm un vietējo pašvaldību
- Uz vietējiem resursiem balstīta plānošana iekļauj tādas disciplīnas kā fizisko plānošanu, ekonomikas plānošanu, tirgzinības ar mērķi stiprināt vietējās ekonomikas kapacitāti cerīgai ekonomiskai nākotnei kā arī **dzīves kvalitātes uzlabošanai visiem**

Klasika!

Ekonomikas pamatā pievērš uzmanību tam, kā sabiedrība **ierobežotos resursus** lieto savu **vēlmju** un **vajadzību** apmierināšanai

Kāda ir iespēja apmierināt savas personīgās vietējā līmenī

Pašistenošanās

???

Luksus preces un
pakalpojumi???

Pašcieņa, atzinība

???

Sociālās vajadzības:
mīlestība, piederība

???

Pirmās
nepieciešamības
preces un
pakalpojumi

Drošība

???

Fizioloģiskās vajadzības

???

Pārdomas....

Vietējā ekonomika parasti netiek plānota bagātās vietās.

- Vietējās ekonomikas plānošanu sāk ar to, kur visvairāk tiek iztērēta nauda - pārtika, mājoklis utt.
- Un tad iet tālāk uz citiem scenārijiem.
- Svarīgi! Jo augstākā līmenī ir pašvaldība, jo efektīvāku un augstāku pakalpojumu līmeni tā var nodrošināt.
- Tradicionāli sākumā tā ir pārtikas radīšana, pēcāk kopiena var radīt citus resursus, līdz pat iespējai pašrealizēties, un ar šiem resursiem radīt vērtību (pakalpojumu/produktu), ko pārdot tālāk.

***“Vajadzību analīze palīdz noteikt
plaisu starp patreizējo situāciju un
to, kādā Jūs vai Jūsu mērķauditorija
vēlētos dzīvot, darboties.”***

Vajadzības V Vēlmes

Kuru Vietās attīstības scenāriju izvēlēties?

- ✓ Naudas aizplūšanas mazināšana
- ✓ Vajadzību pilnīgāka apmierināšana
- ✓ Jaunu vērtību (resursu), kas palielina ieņēmumus pašvaldībā, radīšana

Sapnis par «Linmeijers» Aizputē

Foto no Facebook

Mērķa grupu analīzes pieeja

Ropaži: 30.03.2017.

- Uzņēmēji (Tie cilvēki, kas vēlas dibināt uzņēmumus Ropažu novadā un izmantot esošos resursus)
- Karjeras cilvēki (Cilvēki ar augstāko izglītību, kas jau ir izveidojuši savu karjeru)
- Jaunas ģimenes
- Jaunieši (13- 28 gadus veci jaunieši, kas ir ieinteresēti darbam Ropažu novadā)

Alūksne: 12.04.2017.

- Mūsdienīgi iedzīvotāji (Tie cilvēki, kam ir izglītība un iemaņas, un kas atbilst mūsdienīgam darba tirgum)
- “Importētie” iedzīvotāji (Tie cilvēki, kas ir sākuši strādāt un dzīvot Alūksnē ārēju apstākļu dēļ. Piemēram, karavīri, laulības)
- Alūksnes sociālās vides patrioti

Brūveru ģimene

Foto no Facebook

Zinot, ka pašvaldība rūpējas par pakalpojumiem:

- 1) Izvēlēties tos cilvēkus, kuri var būt par resursu vietējai attīstībai
- 2) Jautāt, kas ir tie pakalpojumi, kas šiem cilvēkiem trūkst?
- 3) Izvērtēt šo pakalpojumu lietderību un pienesumu no Vietējās ekonomikas plānošanas teorijas
- 4) Pieņemt lēmumu par pakalpojumu attīstību/uzlabošanu vai risinājumu meklēšanu

Piemērs no Liepājas bijušā rajona vietējo resursu izpētes ūdens tūrisma attīstības potenciāla identificēšanai

Tūrisms **piekrastē**

Uz vietējās
sabiedrības interesēm
balstīti **kompleksi**
tūrisma **piedāvājumi**
vienas ūdens tilpnes
apkaimē

Kompleksi risinājumi
laivojamu upju ceļu
izveidei un attīstībai

Zivsaimniecības un
ūdens resursu
izmantošanas
tradīciju saglabāšana,
attīstība,
rekonstruēšana

Uz vietējās sabiedrības interesēm balstīti **kompleksi tūrisma piedāvājumi vienas ūdens tilpnes apkaimē**

Tūrisma dažādošanas pakalpojumi **piekrastē**

Kompleksi risinājumi **laivojamu upju ceļu izveidei un attīstībai**

Ērts miers (cilvēka un/vai dabas harmoniska radīta vide)

Piedzīvojumi
ārpus mājas

Piedzīvojumi
ar vecākiem

Piedzīvojumi
ar baidīšanos

Vējš, skarbums (daba)

Piedzīvojums
ar nakšņošanu

Piedzīvojums
divatā

Piedzīvojums
ar bailēm

Vēstures pieskāriens
(mantojums)

Estētisks
baudījums

Mīlestība un
sajūtas kopā ar
otru pusi

Piedzīvojumi
ar draugiem

Cilvēks, cilvēku rosība
(sociālizācija)

Piedzīvojumi un
jauni kontakti

Rūpes par
dzīvniekiem

Romantisks
piedzīvojums dabā

Zivsaimniecības un ūdens resursu izmantošanas **tradīciju saglabāšana, attīstība, rekonstruēšana**

Kuršu Vikingu apmetne

[SĀKUMS](#)[PAR MUMS](#)[PAKALPOJUMI](#)[CENRĀDIS](#)[SUVENĪRI](#)[GALERIJA](#)[KONTAKTI](#)

Galerija

Skatīties apkārt- identificēt jaunās investīcijas un atrast sevi

- SAM. 5.1.1. Saglabāt, aizsargāt un attīstīt nozīmīgu kultūras un dabas mantojumu, kā arī **attīstīt ar to saistītos pakalpojumus**
- SAM 3.1.1.6. Reģionālie biznesa inkubatori
- Ieraudzīt sevi jaunajos ekonomiskās attīstības konceptos, piemēram, Bioekonomikā!

- mūsdienu ekonomika un attīstība pieprasa atrast neatrasto potenciālu, izcelt to ārā un attīstīt.
- Vietējie risinājumi var atšķirties!
- Vietējie «attīstītāji» ir jāstiprina un jāatbalsta!
- Jāļauj pašiem uzņemties atbildību!
- Svarīgi ir visi!

Latvijas Lauku forums

laukuforums@gmail.com

+371 28855427

lf.partneribas.lv un
laukuforums.lv

twitter.com/Laukuforums

facebook.com/laukuforums

**Latvijas Lauki ir
labākā vieta,
kur dzīvot,
strādāt un
viesoties!**